

ISSN (Print) 2616-6844
ISSN (Online) 2663-1318

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің

ХАБАРШЫСЫ

ВЕСТНИК

Евразийского национального
университета имени Л.Н. Гумилева

BULLETIN

of the L.N. Gumilyov
Eurasian National University

ҚҰҚЫҚ сериясы
LAW Series
Серия **ПРАВО**

№4(125)/2018

1995 жылдан бастап шығады

Издается с 1995 года

Founded in 1995

Жылына 4 рет шығады

Выходит 4 раза в год

Published 4 times a year

Астана, 2018

Astana, 2018

Бас редакторы
Заң ғылымдарының докторы, профессор
Амандықова С.К. (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары
Бас редактордың орынбасары

Ибрагимов Ж.И., з.ғ.д., доцент (Қазақстан)
Сарсенова С.Н., з.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Редакция алқасы

Абайдельдинов Е.М.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Абдрасулов Е.Б.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Алебастрова И.А.	з.ғ.к., доцент (Ресей)
Ақпанов А.Н.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Баймаханов М.Т.	з.ғ.д., проф., академик (Қазақстан)
Балтабаев К.Ж.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Букалерова Л.А.	з.ғ.д., проф. (Ресей)
Жумашева Г.С.	з.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Коняхин В.П.	з.ғ.д., проф. (Ресей)
Коробеев А.И.	з.ғ.д., проф. (Ресей)
Кристиан Цомплак	д.ю.н., проф. (Польша)
Мукашева А.А.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Мурат Тумай	PhD (Түркия)
Нургалиева Е.Н.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Тлепина Ш.В.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Томас Давулис	з.ғ.д., проф. (Литва)
Тхабисимова Л.А.	з.ғ.д., проф. (Ресей)
Умирзаков П.К.	з.ғ.к. (Қазақстан)
Хайрмуханмедов Н.И.	PhD (Қазақстан)
Явуз Оглу	PhD (Түркия)

*Жауапты редактор, компьютерде беттеген: **І.Р. Құрманғалиев***

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қ.Сәтпаев к-сі, 2, 408 б.
Тел.: (7172) 709-500 (ішкі 31413)

E-mail: vest_law@enu.kz

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы. Құқық сериясы
Меншіктенуші: ҚР БЖҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМК
27.03.18 ж. № 16992-Ж -тіркеу куәлігімен Қазақстан Республикасының Ақпарат және
коммуникациялар министрлігімен тіркелген.

Мерзімділігі: жылына 4 рет.

Тиражы: 25 дана

Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қажымұқан к-сі, 13/1,
тел.: (7172)709-500 (ішкі 31413)

© **Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті**

Editor-in-Chief
Doctor of Juridical Sciences, Professor
Amandykova S.K. (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief **Ibragimov Zh.I.**, Doctor of Juridical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Deputy Editor-in-Chief **Sarsenova S.N.**, Can. of Juridical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)

Editorial board

Abaydeldinov E.M.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Abdrassulov E.B.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Alebastrova I.A.	Can. of Juridical Sciences, Assoc.Prof. (Russia)
Akhanov A.H.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Baymakhanov M.T.	Doctor of Juridical Sciences, Prof., Academician (Kazakhstan)
Baltabayev K.Zh.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Bukalerova L.A.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Russia)
Khairmuhanmedov N.I.	PhD (Kazakhstan)
Konyakhin V.P.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Russia)
Korobeyev A.I.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Russia)
Krystian Complak	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Poland)
Mukasheva A.A.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Murat Tumay	PhD (Turkey)
Nurgaliyeva E.N.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Tlepina Sh.V.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Tomas Davulis	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Lithuania)
Thabisimova L.A.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Russia)
Umirzakov P.K.	Can. of Juridical Sciences (Kazakhstan)
Yavuz Oglu	PhD (Turkey)
Zhumasheva G.S.	Can. of Juridical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)

Editor-in-Chief, PC: **I.R. Kurmangaliyev**

Editorial address: 2, Satpayev str., of.408, Astana, Kazakhstan, 010008
Tel.: (7172) 709-500 (ext. 31413)

E-mail: vest_law@enu.kz

Bulletin of the L.N.Gumilyov Eurasian National University. Law Series

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N.Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan
Registered by Ministry of information and communication of Republic of Kazakhstan.

Registration certificate No. 16992-Ж from 27.03.2018

Periodicity: 4 times a year

Circulation: 25 copies

Address of printing house: 13/1 Kazhimukan str., Astana, Kazakhstan 010008;
tel.: (7172) 709-500 (ext.31413)

© L.N. Gumilyov Eurasian National University

Главный редактор
Доктор юридических наук, профессор
Амандыкова С.К. (Казахстан)

Зам. главного редактора
Зам. главного редактора

Ибрагимов Ж.И., д.юр.н., доцент (Казахстан)
Сарсенова С.Н., к.юр.н., доцент (Казахстан)

Редакционная коллегия

Абайдельдинов Е.М.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Абдрасулов Е.Б.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Алебастрова И.А.	к.юр.н., доцент (Россия)
Ахпанов А.Н.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Баймаханов М.Т.	д.юр.н., проф., академик (Казахстан)
Балтабаев К.Ж.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Букалорова Л.А.	д.юр.н., проф. (Россия)
Жумашева Г.С.	к.юр.н., доцент (Казахстан)
Коняхин В.П.	д.юр.н., проф. (Россия)
Коробеев А.И.	д.юр.н., проф. (Россия)
Кристиан Цомплак	д.юр.н., проф. (Польша)
Мукашева А.А.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Мурат Тумай	PhD (Турция)
Нургалиева Е.Н.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Тлепина Ш.В.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Томас Давулис	д.юр.н., проф. (Литва)
Тхабисимова Л.А.	д.юр.н., проф. (Россия)
Умирзаков П.К.	к.юр.н., (Казахстан)
Хайрмуханмедов Н.И.	PhD (Казахстан)
Явуз Оглу	PhD (Турция)

Ответственный редактор, компьютерная верстка: **И.Р. Курмангалиев**

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. К.Сатпаева, 2, каб. 408
Тел.: (7172) 709-500 (вн. 31413)

E-mail: vest_law@enu.kz

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия: Право
Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций Республики Казахстан.
Регистрационное свидетельство № 16992-Ж от 27.03.18 г.
Периодичность: 4 раза в год
Тираж: 25 экземпляров
Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Кажымукана, 13/1,
тел.: (7172) 709-500 (вн.31413)

© Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева

Мазмұны

Мемлекет және құқық теориясы

- Бақтыбеков М.* Конституционализм ұғымы: мәні мен теориялық мәселесі 8
Жұмамұратова А.Б. Қазақстандық жастарды жаңа патриоттық тәрбиелеу мәселесі 17

Конституциялық және әкімшілік құқық

- Жұмағұлов М.И., Жұмағұлов Д.М.* Біліктіліктен айыру мемлекеттік қызмет жүйесіндегі әкімшілік жауаптылықтың шарасы ретінде 25
Қалмағанбетова Д.Б., Амандықова С.К. Қазақстан Республикасының сайлау процесіндегі саяси партиялардың құқықтылығы 33

Қылмыстық және қылмыстық іс жүргізу құқығы

- Ақпанов А.Н., Рахитов Ф.М.* Ақталмайтын негіздемелер бойынша қылмыстық істі тоқтату туралы процесік шешім қабылдайтын субъектілерге қатысты 39
Жетібаев Н.С., Қуналиева Г.А., Смағұлов М.К. Медициналық қылмыстық құқық бұзушылықтардың алдын алу шаралары 46
Джумашев Г.С. Қазақстан Республикасында паролді қолданудың заңнамалық және практикалық аспектілері 57
Леонов Д.Н., Мұқанов М.Р. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес белгілі бір қылмыстық құқық бұзушылықтарды декриминализациялау мәселесі бойынша 63
Мусалимов И.Т. Нұртаев Р.Т. Білікті жалдаушы болған кезде көршілес композицияларды делимитациялау мәселелері 71
Орсаева Р.А. Жасөспірім және топтық қылмыстық құқық бұзушылық (қылмыстық-құқықтық және криминологиялық аспектілер) 83

Азаматтық және экологиялық құқық

- Бексултанова Р.Т., Абильдинова Р.А.* Қазақстан Республикасының азаматтық сот ісін жүргізуін дәлелдеудің кейбір мәселелері 94
Жаркенова С., Филиппова Т.А. Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу саласын жетілдіру 103
Кирюшина И. Ерекше құқықтардың сарқылуын құқықтық реттеу: Ресей және Қазақстан тәжірибесі 111
Нұрмағамбетов А.А. Қазақстан Республикасында кәсіпкерлік қызметті мемлекеттік реттеу 119
Хамзина Ж.А., Бурибаев Е.А., Кошпенбетов Б.М. Еңбек қатынастарында гендерлік теңдік қағидасын қамтамасыз ету 127

Халықаралық құқық

- Ақшалова Р.Д.* Атмосфераны энергетикалық ластанудан қорғау бойынша жаңартылатын энергия көздерінің әсерін халықаралық-құқықтық реттеу 137
Балмағамбетова В.М., Тлепина Ш.В. Болон процесі бойынша жоғарғы білім беру сапасы 149

Contents

Theory of State and Law

- Baktybekov M.B.* The concept of constitutionalism: essence and theoretical problems 8
Zhumamuratova A.B. On the issue of new patriotic education of Kazakhstani youth 17

Constitutional and Administrative Law

- Zhumagulov M.I., D.M. Zhumagulov* Disbalance of administrative responsibility in the system of the state service 25
Kalmaganbetova, Amandykova S.K. Competences of political parties in electoral process of the Republic of Kazakhstan 33

Criminal and Criminal Procedure Law

- Akhpanov A.N., Rakhmitov F.M.* On the issue of the subjects of the procedural decision on the termination of the criminal case on non-rehabilitating grounds 39
Jetibaev N.S., Kuanaliyeva G.A., Smagulov M.K. Some measures of prevention of medical criminal offenses 46
Dzhumashev G.S. Legislative and practical aspects of the use of parole in the Republic of Kazakhstan 57
Leonov D.N., Mukanov M.R. On the issue of decriminalization of certain criminal offenses under the laws of the Republic of Kazakhstan 63
Musalimov I.T. , Nurtaev R.T. Issues of delimitation of adjacent compositions when qualifying mercenary 71
Orsaeva R.A. Teen and group a criminal offence (criminal law and criminological aspects) 83

Civil and Environmental Law

- Bexultanova R.T., Abildinova R.A.* Some issues of proof in civil proceedings of the Republic of Qazaqstan 94
Zharkenova S.B., Filippova T.A. Improvement of the sphere of state registration rights to real estate 103
Kiryushina I.V. Legal regulation of the exhaustion of exclusive rights: the experience of Russia and Kazakhstan 111
Nurmagambetov A.A. State regulation of the entrepreneurial activity in the Republic of Kazakhstan 119
Khamzina Zh.A., Buribayev E.A., Koshpenbetov B.M. Ensuring the Principle of Equality in Labour Relations 127

International Law

- Akshalova R.D.* International legal regulation of the effect of renewable energy sources on the atmosphere protection against energy pollution 137
Balmagambetova V.M., Tlepina Sh.V. Quality of higher education as priority of the Bologna process 149

Содержание

Теория государства и права

- Бактыбеков М.* Понятие конституционализма: сущность и теоретические проблемы 8
- Жумамуратова А.Б.* К вопросу о новом патриотическом воспитании казахстанской молодежи 17

Конституционное и административное право

- Жумагулов М.И., Жумагулов Д.М.* Дисквалификация как мера административной ответственности в системе государственной службы 25
- Калмаганбетова Д.Б., Амандыкова С.К.* Правомочия политических партий в избирательном процессе Республики Казахстан 33

Уголовное и уголовно-процессуальное право

- Ахпанов А.Н., Рахмитов Ф.М.* К вопросу о субъектах принятия процессуального решения о прекращении уголовного дела по нереабилитирующим основаниям 39
- Джетибаяев Н.С., Куналиева Г.А., Смагулов М.К.* Некоторые меры профилактики медицинских уголовных правонарушений 46
- Джумашев Г.С.* Законодательные и практические аспекты применения условно-досрочного освобождения от отбывания наказания в Республике Казахстан 57
- Леонов Д.Н., Муканов М.Р.* К вопросу о декриминализации некоторых уголовных правонарушений по законодательству Республики Казахстан 63
- Мусалимов И.Т.* Вопросы разграничения смежных составов при квалификации наемничества 71
- Орсаева Р.А.* Подросток и групповое уголовное правонарушение (уголовно-правовые и криминологические аспекты) 83

Гражданское и экологическое право

- Бексултанова Р.Т., Абильдинова Р.А.* Некоторые вопросы доказывания в гражданском судопроизводстве Республики Казахстан 94
- Жаркенова С., Т.А. Филиппова* Совершенствование сферы государственной регистрации прав на недвижимое имущество 103
- Кирюшина И.* Правовое регулирование исчерпания исключительного права: опыт России и Казахстана 111
- Нурмагамбетов А.А.* Государственное регулирование предпринимательской деятельности в Республике Казахстан 119
- Хамзина Ж.А., Бурибаев Е.А., Кошпенбетов Б.М.* Обеспечение принципа равноправия в трудовых отношениях 127

Международное право

- Акшалова Р.Д.* Международно-правовое регулирование влияния возобновляемых источников энергии на охрану атмосферы от загрязнения энергетикой 137
- Балмагамбетова В.М., Глепина Ш.В.* Качество высшего образования – приоритет Болонского процесса 149

ISRSTI 10.31.35

R.T. Bexultanova¹, R.A. Abildinova²

L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

(E-mail: ¹87015248223@mail.ru, ²abildinova_ra_1@enu.kz)

Some issues of proof in civil proceedings of the Republic of Kazakhstan

Abstract. This article reveals the concept of the institution of presumption in civil proceedings. The basis of presumption in the process of proof in civil proceedings, the mechanism of presumption institute in the practice of foreign courts were studied. The author provides a comparative analysis of the types of classifications of the Institute of presumptions.

The author concludes that the presumption in civil proceedings promote the protection of the interests of party, exempt the party protected by the presumption from presenting evidence, thus speeding up the trial, make it possible to resolve the case when the defendant does not present evidence by applying the presumption.

Thereby, presumptions in civil proceedings promote the protection of interests of a party, exempt the party protected by the presumption from presenting evidence, thereby helping to speed up the process of administration of justice in civil cases.

Given the importance of questions about the content and procedural functions of the institute presumption needs further theoretical development and development.

Keywords: Evidence, evidence in civil proceedings, civil proceedings, presumption institution, presumption properties, presumption classification, procedural presumptions.

DOI: <https://doi.org/10.32523/2616-6844-2018-125-4-94-102>

Issues of proofs in civil proceedings related to the presumption, the mechanism of their action, the assessment of the conclusions obtained as a result of the application of presumptions. Presumptions in civil proceedings contribute to the protection of the interests of the injured party who applied for judicial protection, exempt this party from presenting evidence, thus speeding up the proceedings. In addition, they provide an opportunity to resolve the case when the defendant does not provide evidence by the application of a legal presumption by the court. Presumptions imply a conclusion, having a high degree of probability, from provisions of a homogeneous nature. In Russian dictionary, the word «presumption» means «an assumption recognized as true, until proven otherwise » [1, p. 583].

The formation and consolidation of the presumption in the law is associated with the activities of the legislator to enshrine provisions in the legal norms that focus on the effective regulation of certain legal relations.

As V.K. Babaev notes, according to the logic of its formation presumption - are abstract position, where on the basis of individual particular features, situations, provisions by reasoning a general conclusion made, a presumption is formulated. It is due to the existence of presumptions to the following circumstances:

- a) universal connection of objects and phenomena of the material world;
- b) the repetition of everyday life processes [2, p. 85-86].

In addition to the above circumstances, the following can be attributed:

- the creation of prerequisites of legal norms;
- guarantees of protection of violated rights; development of judicial practice.

CCP does not define presumptions. Researchers and practitioners usually refer to part 6 of CPP article 76 to illustrate legal presumptions, indicating that the facts that are supposed to be established by law are not subject to additional definition [3]. However, evidence may be submitted to refute them. There was no clear position on the place of the presumptions in the civil procedural law. The CCP of 1963 attributed the rule that “facts that are supposed to be established according to the law cannot be proven, but evidence may be submitted to refute them” to the grounds for exemption from proof (Article 53 of the CCP, 1963) [4]. The 1999 Code of Civil Procedure uses the same wording (Article 71 of the Code of Civil Procedure of 1999), and placed it in the article on the distribution of the burden of proof (Article 179, Section 2 of the Code of Civil Procedure) [5].

Such a structural statement does not clarify the issue of the presumption, does not define the mechanism of its action in civil cases, its influence on the formation of the conclusion of the court, applying the presumption.

There is no consensus in the theory of the concept of presumptions. The definitions of presumptions are mostly associated with three points of view: the assumption of the existence of one fact, since this is confirmed (not refuted) by the established facts; with the assumption of the truth of some facts with the proof of other related facts; with the distribution of responsibilities for proving. E.V. Vaskovsky legal assumptions (presumptions) called mandatory according to the law conclusions about the well-known facts in the presence of other facts [6, p. 126]. S.V. Kurylev calls presumptions as assumptions about the presence of some facts while proving others [7, p. 94]. I.M. Zaytsev defines presumptions as a logical device (incomplete induction), in which from the established facts an assumption is made about the existence or non-existence of another circumstance. [8, p.165].

In US litigation, the presumption institute applies. The mechanism of its action is defined in the legislation, in the Federal rules on evidence for courts and magistrates of the United States. Rule 302 of the Federal Rules is devoted to presumptions in civil matters and proceedings. According to this rule, the presumption imposes on the side against which it is directed the burden of presenting evidence in order to refute this presumption or to confirm it, but does not shift the burden of proof to this side in the sense of the risk of weakness that remains on which it was originally assigned.

American researchers indicate that the term “presumption” is used to display a procedural rule, according to which fact B (presumptive fact) is allowed to exist if fact A is established, if certain conditions are not met. Assumption is not a presumption. In the case of assumptions, the existence of fact B can be deduced by ordinary justification and logic, and in the case of presumption, the existence of B can be derived from procedural rules. The so-called irrefutable presumptions do not correspond to the definition of presumptions, since the fact must be finally deduced and not conditioned. An irrefutable presumption is a rule of substantive law, if B is a material statement. Under Rule 301, presumptions, unless otherwise provided by law, apply to distribute the burden of evidence, but do not have the purpose of creating the effect of a burden of conviction.

The application of the presumption in the American civil procedure considered by the jury, is by following rules: if the party does not offer evidence to refute the presumptive fact, the judge instructs the jury that if the underlying fact is established, the jury may presuppose the existence of the presumptive fact. In the event that a party provides evidence that refutes a presumption, the judge does not instruct the jury that it may presuppose the existence of a presumptive fact from the evidence of the underlying fact. But the court may instruct the jury that it is possible to

assume the existence of a presumed fact from evidence of basic facts. In the end, if the basic fact is indisputable, if the opponent does not provide evidence, the party in whose favor the presumption is valid has the right to a verdict, before passing which the jury received a farewell from the judge [9, p. 5–7].

The mechanism of presumption in national law is manifested in law enforcement activity when a court resolves a particular dispute or conflict situation and is expressed in the order of application of legal significance of assumptions, in the presumption impact on the distribution of the burden of proof, in forming the court's conclusion about the existence of the fact and responsibility of the party in the case.

Taking into account the above, the presumption can be defined as follows: presumption - the assumption of a fact (absence) established in law that is used in civil proceedings to form versions of the defendant's guilt and used in the distribution of the burden of proof by imposing the duty of proof on the party disproving the provision about the presence (absence) of fact.

The presumption is inherent in the following properties:

- 1) the presumption implies the existence of a fact of legal significance;
- 2) it affects the distribution of the obligation to prove, providing such a duty is only with the party who disagrees with the presumption;
- 3) the existence of a presumptive fact is taken into account when deciding the conclusion of the case in favor of the interests of the party protected by the presumption;
- 4) evidence that disproves the presumption is assessed by the court in conjunction with other evidence in the case.

The classification of presumptions depends on the criterion that underlies such a classification. In Roman law, all presumptions fell into three groups: - presumptions that do not allow any evidence against themselves;

- presumptions that are most often introduced by law and are considered presumptions until evidence is presented against them;

- ordinary conclusions: from a certain fact to a probable consequence. For example, if the conditions of validity of the transaction that form it are proved, then the existence of the remaining conditions is assumed. Their absence must prove the enemy [10, p. 112].

In modern conditions, the authors offer several types of presumption classification. Based on the role in lawmaking and the application of law, V.K. Babayev distinguishes between real presumptions and provisions or concepts called presumptions. Valid presumptions are of two types:

1) general legal presumptions (operating in all branches of law), which actually became the principles of law. These presumptions V.K. Babaev relates:

- a) the presumption of truth and expediency of the norms of law, according to which all legal norms are assumed to correctly reflect social relations and give them an adequate assessment;
- b) the presumption of legal personality of persons and organizations entering into legal relations, assuming that all participants in legal relations are vested with legal capacity;
- c) presumption of integrity of the citizen;
- d) presumption of knowledge of laws by subjects of law.

General legal presumptions act as prerequisites for the operation of legal norms and manifest themselves in a substantive and legal sense. The role of the principles of law (but not general legal, but interdisciplinary or sectoral) is played by presumptions such as the presumption of truth of a sentence or a court decision that has entered into legal force; presumption of guilt of the injurer, etc.

In the second group of valid presumptions, VK Babayev refers the presumptions as receptions of legal engineering. In terms of their significance, they did not reach the level of presumption principles. These presumptions include: the presumption of paternity; the presumption

of equality of the share of each spouse in the division of jointly acquired property; presumption of death of a person, etc. Such presumptions can have both substantive and procedural significance, reducing and simplifying the process of proving and distributing the burden of proof [2, p. 86]. The classification of presumptions on legal (evidentiary) and actual presumptions is widespread. Legal (evidentiary) presumptions indicate that the alleged fact exists, as there is another fact. The presumptions enshrined in the legislation for the most part relate to two opposite circumstances: good faith and the guilt of participants in legal relations. A legal (evidentiary) presumption presupposes the circumstances: a rule of law containing a legal presumption; conditions of presumption; alleged fact; existing fact entailed legal consequences. These circumstances are interrelated:

Firstly, the rule of law determines the alleged fact with which it associates its action. Secondly, the conditions of the presumption are shown on the conditions of its refutation, “if not proven otherwise, the presumption takes place”.

Thirdly, the existing fact refutes or confirms the alleged fact, but not the rule of law. Fourthly, the application or non-use of a legal presumption in court depends on the proof in court of the existing fact.

Legal (evidentiary) presumptions are refutable, as evidence may be presented to challenge them. Moreover, the responsibilities for proving are distributed in a special way by virtue of evidentiary presumption, with the burden of proof being placed on one side, in most cases on the defendant who caused the harm, on the person who spread the defamatory information, carrier, etc. In cases where the defendant is protected by the presumption, the burden of proof assigned to the plaintiff.

The theory of civil procedural law refers to irrefutable presumptions. E.V. Vaskovsky divided all presumptions into two kinds. He pointed out that some of the presumptions have an absolute value and cannot be refuted. They are called necessary or irrefutable. Others allow refutation by proving their inconsistency, in one case or another, with reality. This is just a legal presumption. Among the rebuttable presumption E.V. Vaskovsky attributed, for example, such: movable things are honored by the property of the person who owns them, until the contrary is proved; public acts are recognized as authentic until proven counterfeit [6, p. 126-127].

In the legal literature to refute the presumption of knowledge of the law the possibility of restoring the limitation period in exceptional cases is given as an example. Article 185 of the Civil Code provides that in exceptional cases, when the court recognizes as valid the reason for missing the limitation period due to circumstances related to the identity of the claimant (serious illness, helpless state, illiteracy, etc.), the violated right of a citizen shall be protected. The reasons for the omission of the limitation period may be recognized as valid if they occurred in the last six months of the limitation period, and if this period is equal to six months or less than six months, during the limitation period. However, the content of the above article does not indicate that the limitation period is restored due to ignorance of the law. Exceptional reasons may simply prevent a person from appealing to the court in a timely manner, and the court will recognize the validity of the reasons at the discretion of the latter. [11].

In addition to legal presumptions, the theory also indicates actual presumptions that are not directly enshrined in the law, but logically follow from the legal norm. As actual presumptions, the authors cite various circumstances. I.M. Zaytsev characterizes the actual presumptions as presumptions that are not included in the normative acts, which can also be important in civil jurisdiction due to the fact that they are elements of the judicial sense of justice (for example, a drunkard is a bad husband and a bad worker) [8, p. 165].

I.Zaitsev, S.Afanasyev point out that in civil proceedings the silence of the plaintiff and the defendant, as well as other persons involved in the case, regarding certain circumstances of the case gives them the property of indisputability. Silence in such cases qualifies as a de facto

presumption “silence is a sign of consent.” It is not established by the current procedural law, but is widely known and often used in everyday practice, in communication of people. In order for this presumption to have legal consequences, it must be recognized (sanctioned) by the court for the particular circumstances of the matter [12, p. 26–28].

A.V.Fedotov defines actual presumptions as assumptions that any desired fact, phenomenon, attribute, probably existed, exists or will exist due to the fact that another fact, phenomenon, symptom existed, exists or will exist. In this case, the logical premise of the presumption is the assertion that there is a causal relationship between the reliably established fact and the fact being summarized. He divides the actual evidentiary presumptions into:

1) search factual presumptions - a statement about the probable availability of evidentiary information, which a particular person or group of people may have, united by some common feature or set of features; and

2) estimated factual presumptions - a statement about the probable presence of one, several or all qualities of adequate evidence (relevance, admissibility, reliability, completeness, sufficiency for the formulation of a conclusion) in the totality of evidentiary information obtained from the studied source of evidence [13, p. 48–49].

However, the assumption made in everyday life, not enshrined in the legal norm, is not a presumption, in particular, due to the following circumstances:

- such an assumption is the opinion of some persons about the presence or absence of a fact, by other persons an assumption of the opposite nature can be made;

- the existence of an assumption does not exempt the party from proving;

- despite the assumption made, the evidence will be carried out by the parties, taking into account the general rules on the distribution of the burden of proof.

It is necessary to agree with O. Baulin that the presumption is a purely legal phenomenon, in the ordinary life we are not dealing with presumptions, but with generalizations of life experience, assumptions based on observations. Such generalizations can be used and are used, including in legal proceedings, for example, for constructing versions or as evidentiary facts, but they cannot have the presumptions, because they are not legally fixed and do not affect the distribution of evidentiary duties. They are not obvious and because of this they are objectively controversial. [14, p. 215].

It is possible to classify presumptions into those enshrined in substantive and procedural legislation. The Civil Code provides for a general provision on the presumption of good faith and reasonableness of participants in civil legal relations. Article 9 of the Civil Code states that in cases where the legislation makes the protection of civil rights dependent on whether these rights were exercised in good faith and reasonably, the good faith and reasonableness of the participants in civil legal relations are assumed.

The rule on the right to recognition of his honor, dignity and business reputation also follows from the good faith and reasonableness of a citizen’s actions. A citizen, in accordance with Article 143 of the Civil Code, has the right to demand the court to refute information defaming his honor, dignity, or business reputation, and he who disseminates defamatory information must prove in court that they are true. If the defendant can not prove the truth of the information common to them, the court protects the violated moral rights of the plaintiff.

Article 931 of the Civil Code establishes the presumption of guilt of the harm taker. According to Part 1 of Article 931 of the Civil Code, the harm caused to a person or property of a citizen, as well as damage caused to the property of a legal entity, shall be reimbursed in full by the person who caused the damage. Part 2 of this article indicates that the person who caused the harm is exempted from compensation for harm if he proves that the harm was caused not through his fault. This is the presumption of guilt of the harm taker. The plaintiff, referring to the court, indicates the person who caused the harm - the defendant in the case. In court, the claimant

is entitled (but not obliged) to prove the guilt of the person who caused the harm. The guilt of the defendant who caused the harm is presumed. In this case, the defendant himself proves the absence of his guilt in causing harm.

The imposition of a presumption of guilt on the defendant is supposed, in particular, in disputes about compensation for harm caused by a source of increased danger. In accordance with Article 948 of the Civil Code, legal entities and citizens whose activities are associated with increased danger to others (the use of vehicles, machinery, atomic energy, explosives, etc. ; construction or other related activities, etc.); are obliged to compensate for the damage caused by the source of increased danger, if they do not prove that the damage occurred due to force majeure or the intent of the victim.

In the Code of Civil Procedure, a number of articles also contain presumptions - procedural presumptions. For example, by virtue of Article 13 of the Code of Civil Procedure, any participant in civil proceedings is deemed to have been in good faith until proven otherwise. Article 193 of the Code of Civil Procedure states that until the contrary has been proved, the content of the official document is considered true.

The question of the classification of presumptions on substantive and procedural law is debatable. O.V. Baulin notes that it is more correct to speak not about substantive or procedural presumptions, but about presumptions that have substantive or procedural content. [14, з. 231]. It is necessary to agree with the opinion of the authors on the material and procedural properties of presumptions. When considering a case in court, both the substantive content and the presumption procedural function act simultaneously. When determining the subject of proof in a civil case, facts that refute the material presumption are included in the subject of proof only when they are provided by the defendant. Determining the evidence that is provided by each of the parties, the court does not impose on the party protected by the presumption, the obligation to prove the presumed fact. In the case of a rebuttal of the presumption by the defendant, the evidence shall be submitted last. Similarly, the burden of proof is distributed during the proof, which is carried out directly at the court hearing. In the event that a party interested in a refutation could not disprove the presumption, the court makes its conclusion on the basis of the material content of the presumption. For example, in the case of drawing up an act of birth of a child, there is a presumption about the responsibility of parents for the maintenance of a child, which provides for property consequences, including the recovery of alimony for the maintenance of minor children. If parents do not provide maintenance to their minor and disabled adult children in need of assistance, funds for their maintenance (alimony) are collected from the parents in a court of law (Article 91 of the Code for Social Security). The presumption of paternity is refutable and can be refuted: in particular, by submitting a counter-claim for challenging the paternity deed. The decision on the recovery of alimony may be appealed. Consideration of a counterclaim to contest paternity, while the main lawsuit has already been considered, and the court decision actually confirms the fact of paternity, does not provide an opportunity to refute the established fact of prejudicially of the fact, as established by a court decision that has entered into legal force.

A similar situation arises when an applicant appeals to declare a marriage null and void if there is already a court decision on the dissolution of the applicant's marriage. In this case, the decision of the court to dissolve the marriage actually confirmed the existence of the marriage, which for various reasons could not be saved.

In cases above, the facts established by a court decision, both in its motivation and in the resolution parts, have a prejudicial value, and therefore are exempt from proof. At the same time, the law does not provide for refusal to initiate a civil case on the grounds that the fact has a prejudicial value. Articles 245 and 246 of the Code of Civil Procedure list a limited list of grounds for refusing to initiate proceedings.

Based on the above, it follows that the presumptions in civil proceedings promote the protection of the interests of the party, exempt the party protected by the presumption from presenting evidence, thereby speeding up the trial, make it possible to resolve the case when the defendant does not submit evidence by applying the presumption. Given the importance of questions about the content and procedural functions of the presumption need further theoretical development and development.

References

- 1 Ожегов С.И., Шведова Н.Ю. Толковый словарь русского языка. - 4-е изд., доп. - Москва: Азбуковник, 1999. - 944 с.
- 2 Бабаев В.К. Юридическая техника. // Государство и право. - 2000. - № 12. - С. 85 - 86.
- 3 Гражданский процессуальный кодекс Республики Казахстан от 31 октября 2015 года № 377-V ЗРК (с дополнениями и изменениями по состоянию на 05.07.2018 г.) // - Алматы: ИПС «Әділет», 2015 .
- 4 Гражданский процессуальный кодекс Казахской ССР от 28 декабря 1963 г. (Утратил силу - Законом РК от 13 июля 1999 г. № 412 ~Z990412). - Алматы: ИПС Әділет, 1999.
- 5 Гражданский процессуальный кодекс Республики Казахстан от 13 июля 1999 года № 411. (Утратил силу Кодексом Республики Казахстан от 31 октября 2015 года № 377-V ЗРК).
- 6 Васильковский Е.В. Учебник гражданского процесса. – Изд-е 2-е. – Москва, 1917 г. (цит. по Хрестоматии по гражданскому процессу) / Под ред. М.К.Треушниковой. - Москва: Городец, 1996. – С. 126
- 7 Курьлев С.В. Основы теории доказывания в советском правосудии. – Минск: БГУ, 1969. – С. 94
- 8 Зайцев И.М. Курс римского гражданского права. – М., 1874. – Т.1 - Москва: Юрид. бюро «Городец», 1997.- С.165
- 9 Jack d. Weinstein, Vargaret F/Berger/ Student edition of Weinstein’s evidence Manual / 4-th edition. — US, 1999. – P. 5-7
- 10 Богданов Е. Категория «добросовестности» в гражданском праве // Российская юстиция. - 1999. - № 9. - 112 с.
- 11 Гражданский кодекс Республики Казахстан от 27 декабря 1994 года № 268-ХІІІ // (с дополнениями и изменениями по состоянию на 15.07.2018 г.) - Алматы: // ИПС «Әділет», 2018.
- 12 Зайцев И., Афанасьев С. Бесспорные обстоятельства в гражданских делах // Российская юстиция. - 1998. - № 3. - С. 26-28.
- 13 Федотов А.В. Понятие и классификация доказательственных презумпций // Журнал российского права. - 2001. - № 4. - С. 48-49.
- 14 Баулин О.В. Время доказывания при разбирательстве гражданских дел. - Москва: ОАО «Изд-дат. дом «Городец»», 2004. - С. 215-231.

Р.Т. Бексултанова, Р.А. Абильдинова

Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан

Некоторые вопросы доказывания в гражданском судопроизводстве Республики Казахстан

Аннотация. В данной статье раскрывается понятие института презумпции в гражданском судопроизводстве, исследованы основания возникновения презумпции в процессе доказывания в гражданском судопроизводстве, изучен механизм действия института презумпции в практике

судов зарубежных стран. Автором дается сравнительный анализ видов классификаций института презумпций. Определен механизм действия презумпций в национальном законодательстве на современном этапе.

Автором сделан вывод о том, что презумпции в гражданском судопроизводстве содействуют защите интересов стороны, освобождают сторону, защищенную презумпцией от представления доказательств, чем ускоряют судебное разбирательство, дают возможность разрешить дело, когда ответчик не представляет доказательств, путем применения судом презумпции.

Таким образом, презумпции в гражданском судопроизводстве содействуют защите интересов стороны, освобождают сторону, защищенную презумпцией от представления доказательств, тем самым содействуют ускорению процесса осуществления правосудия по гражданским делам.

С учетом значимости вопросов о содержании и процессуальных функциях институт презумпции нуждается в дальнейшей теоретической разработке и развитии.

Ключевые слова: доказательства, доказывание в гражданском процессе, гражданское судопроизводство, институт презумпции, свойства презумпции, классификация презумпций, процессуальные презумпции.

Р.Т. Бексултанова, Р.А. Абильдинова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан

Қазақстан Республикасының азаматтық сот ісін жүргізуін дедалелдеудің кейбір мәселелері

Аңдатпа. Осы мақалада азаматтық сот ісін жүргізуінде презумпция институтының түсінігі, азаматтық сот ісін жүргізуіндегі дәлелдеу процесінде презумпцияның пайда болу негіздемелері, шет елдер соттарының тәжірибесінде презумпция институтының әсер ету механизмі зерттелген. Авторлармен презумпция институтының жіктелуі түрлерінің салыстыру талдауы жасалынған. Қазіргі кезеңдегі ұлттық заңнамадағы презумпциялардың әсер ету механизмі анықталған.

Авторлар сот презумпция қолдану жолымен азаматтық сот ісін жүргізуде тараптардың мүдделерін қорғау, сот талқылауын жеделдету мақсатында презумпциямен қорғалған тарапты дәлелдемелерді ұсынудан босату, жауапкер дәлелдеме ұсынбаған жағдайда істі шешуге мүмкіндік беру туралы қорытынды жасайды.

Осылайша, азаматтық сот ісін жүргізуде презумпциялар тараптардың мүдделерін қорғауға жәрдемдеседі, презумпциямен қорғалған тарапты дәлелдемелерді ұсынудан босатады, осы сәтте азаматтық істер бойынша сот төрелігін жүзеге асыру процесін жеделдетуге жол береді.

Мазмұны мен процессуалды функциялары туралы сұрақтардың маңыздылығын ескере отырып презумпция институты одан әрі теоретикалық әзірлеу және дамуында мұқтаж етеді.

Түйін сөздер: Дәлелдемелер, азаматтық процесте дәлелдеу, азаматтық процестегі дәлелдеу, азаматтық сот ісін жүргізу, презумпция институты, презумпция қасиеттері, презумпцияларды жіктеу, процессуалдық презумпциялар.

References

- 1 Ozhegov S.I., SHvedova N.YU. Tolkovyj slovar' russkogo yazyka. - 4-e izd., dop. [Explanatory dictionary of the Russian language.] (Azbukovnik, Moskow, 1999, 944 p.).
- 2 Babaev V.K. YUridicheskaya tekhnika [Legal technique]. Gosudarstvo i pravo [State and law], (14), 85-86 (2000). [in Russian]
- 3 Grazhdanskij processual'nyj kodeks Respubliki Kazahstan ot 31 oktyabrya 2015 goda № 377-V ZRK (s dopolneniyami i izmeneniyami po sostoyaniyu na 05.07.2018 g.). [Civil procedure code of the Republic of Kazakhstan]. (IPS Әdilet, Almaty, 2015) [in Russian]

- 4 Grazhdanskij processual'nyj kodeks Kazahskoj SSR ot 28 dekabrya 1963 g. Utratil silu - Zakonom RK ot 13 iyulya 1999 g. № 412 ~Z990412 [Civil procedure code of the Kazakh SSR of December 28, 1963]. (IPS Adilet, Almaty, 1999.). [in Russian]
- 5 Grazhdanskiy protsessual'nyy kodeks Respubliki Kazakhstan ot 13 iyulya 1999 goda № 411. (Utratil silu Kodeksom Respubliki Kazakhstan ot 31 oktyabrya 2015 goda № 377-V ZRK) [The Civil Procedure Code of the Republic of Kazakhstan dated July 13, 1999 No. 411. (Valid from the Code of the Republic of Kazakhstan dated October 31, 2015 No. 377-V ZRK)]. [in Russian]
- 6 Vas'kovskiy Ye.V. Uchebnik grazhdanskogo protsessa. – Izd-ye 2-ye. – Moskva, 1917 g. (tsit. po Khrestomatii po grazhdanskomu protsessu) [Textbook civil process. - Ed. 2nd. - Moscow, 1917. (quoted on the Reader on the civil process)]. / Ed. M.K.Treushnikova (Gorodec, Moscow, 1996). [in Russian]
- 7 Kurylev S.V. Osnovy teorii dokazyvaniya v sovetskom pravosudii [Fundamentals of the theory of proof in soviet justice]. (BGU, Minsk, 1969). [in Russian]
- 8 Zajcev I.M. Kurs rimskogo grazhdanskogo prava [The course of Roman civil law]. (Gorodec, Moscow, 1997). [in Russian]
- 9 Jack d. Weinstein, Vargaret F [Student edition of Weinstein's evidence Manual, 4-th edition] (Berger, US, 1999).
- 10 Bogdanov E. Kategoriya «dobrosovestnosti» v grazhdanskom prave [Category of «good faith» in civil law], Rossijskaya yusticiya [Russian justice], (9), 112 (1999). [in Russian]
- 11 Grazhdanskiy kodeks Respubliki Kazakhstan ot 27 dekabrya 1994 goda № 268-XIII // (s dopolneniyami i izmeneniyami po sostoyaniyu na 15.07.2018 g.) [Civil Code of the Republic of Kazakhstan dated December 27, 1994 No. 268-XIII]. (IPS «Adilet», Almaty, 2018). [in Russian]
- 12 Zajcev I., Afanas'ev S. Besspornye obstoyatel'stva v grazhdanskih delah [Indisputable circumstances in civil cases]. Russian justice, (3), 26-28 (1998). [in Russian]
- 13 Fedotov A.V. Ponyatie i klassifikaciya dokazatel'stvennyh prezumpcij [Definition and classification of evidentiary presumptions]. Russian law journal, (4), 48-49 (2001). [in Russian]
- 14 Baulin O.V. Bremya dokazyvaniya pri razbiratel'stve grazhdanskih del [The burden of proof in civil proceedings]. (Gorodec, Moscow, 2004). [in Russian]

Авторлар туралы мәлімет:

Бексұлтанова Р.Т. – заң ғылымдарының кандидаты, Азаматтық және экологиялық құқық кафедрасының доценті, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Сәтпаев көш. 2, Астана, Қазақстан.

Абильдинова Р.А. - Азаматтық және экологиялық құқық кафедрасының аға оқытушысы, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Сәтпаев көш. 2, Астана, Қазақстан.

Beksultanova R.T. - Candidate of legal Sciences, Associate Professor of the Department of Civil and environmental law of the L. N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str., 2, Astana, Kazakhstan.

Abildinova R.A. – senior lecturer, Department of Civil and Environmental Law, L. N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str., 2, Astana, Kazakhstan.

**«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Құқық сериясы» журналында мақала жариялау ережесі**

1. **Журнал мақсаты.** Заң ғылымдары бойынша мұқият тексеруден өткен ғылыми құндылығы бар мақалалар жариялау.

2. Журналда мақала жариялаушы автор мақаланың қол қойылған бір дана қағаз нұсқасын Ғылыми басылымдар бөліміне (редакцияға, мекенжайы: 010008, Қазақстан республикасы, Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 408 кабинет) және **vest_law@enu.kz** электрондық поштасына Word форматындағы нұсқаларын жіберу қажет. Мақала мәтінінің қағаз нұсқасы мен электронды нұсқалары бірдей болулары қажет.

Мақалалар *қазақ, орыс, ағылшын* тілдерінде қабылданады.

3. **Автордың қолжазбаны редакцияға жіберуі мақаланың Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысында басуға келісімін, шетел тіліне аударылып қайта басылуына келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы автор туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына кепілдеме береді.**

4. Мақаланың көлемі: 8 беттен 18 бетке дейінгі көлемде қабылданады;

Мақаланың құрылымы: (А4 бетінде, кітап өлшемінде, жолдың барлық жақтауы – 20 мм. Шрифт: Times New Roman, размер (кегель) - 14);

5. ХҒТАР <http://grnti.ru/> - *бірінші жолдың сол жақтауында;*

Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемеде жұмыс жасайтын болса, онда әр автор мен оның жұмыс мекемесі қасында бірдей белгі қойылу керек) – жолдың ортасында;

Автор(лар)дың E-mail-ы – жақша ішінде, курсивпен, жолдың ортасында;

Мақала атауы – жолдың ортасында, **жартылай қою кіші әріппен** жазылады;

Аннотация (100-200 сөз; формуласыз, мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (кіріспесі, мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет).

Түйін сөздер (6-8 сөз не сөз тіркесі)

Түйін сөздер мақала мазмұнын көрсетіп, мейлінше мақала атауы мен аннотациядағы сөздерді қайталамай, мақала мазмұнындағы сөздерді қолдану қажет. Сонымен қатар, ақпараттық-іздістіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін ғылым салаларының терминдерін қолдану қажет.

Негізгі мәтін мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды бөлімдерін қамтуы қажет – *жоларалық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1,25см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады.*

Таблица, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр таблица, сурет қасында оның аталуы болу қажет. Сурет айқын, сканерден өтпеген болуы керек.

Мақаладағы формулалар тек мәтінде оларға сілтеме берілсе ғана номерленеді.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқалары міндетті түрде алғаш қолданғанда түсіндірілуі берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттер тізімі

Мәтінде әдібиеттерге сілтемелер тікжақшаға алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің номерленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіліде: мәтінде кездескен әдебиетке алғашқы сілтеме [1] арқылы, екінші сілтеме [2] арқылы т.с.с. жүргізіледі. Кітапқа жасалатын сілтемелерде қолданылған беттері де көрсетілуі керек (мысалы, [1, 45 бет]). Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен қатар, рецензиядан өтпейтін басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін әзірлеу үлгілерін төмендегі **мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараңыз**).

6. Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: автордың аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны мен мекенжайы, телефон, e-mail – **қазақ, ағылшын тілдерінде толтырылады.**

7. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның қайтарылуы оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді.

Редакцияға түскен мақала жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Барлық рецензиялар авторға жіберіледі. Автор (рецензент мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда) үш күн аралығында қайта қарап, қолжазбаның түзетілген нұсқасын редакцияға қайта жіберуі керек. ***Рецензент жарамсыз деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды.*** Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына төлем жасау туралы ескертіледі. 2019 жылға төлемақы көлемі ЕҰУ қызметкерлері үшін - 4500 теңге, басқа ұйым мен мекеме қызметкерлері үшін - 5,500 теңге.

Реквизиттер:

АО «Банк ЦентрКредит»
БИК банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16

АО «Bank RBK»
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)

АО «ForteBank»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847

Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия: Право»

1. Цель журнала. Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ по юридическому направлению.

2. Автору, желающему опубликовать статью в журнале необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н.Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 408) и по e-mail vest_law@enu.kz. При этом должно быть строго выдержано соответствие между Word-файлом и твердой копией.

Язык публикаций: казахский, русский, английский.

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя, Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, издания статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций.

4. Объем статьи не должен превышать 18 страниц (от 6 страниц).

5. Схема построения статьи (страница – А4, книжная ориентация, поля со всех сторон – 20 мм. Шрифт: *min – Times New Roman*, размер (кегель) - 14):

ГРНТИ <http://grnti.ru/> - первая строка, слева

Инициалы и Фамилию автора(ов)- выравнивание по центру, курсив

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках курсив

Название статьи – выравнивание по центру полужирным шрифтом

Аннотация (100-200 слов; не должна содержать формулы, по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы).

Ключевые слова (6-8 слов/словосочетаний).

Ключевые слова должны отражать основное содержание статьи, использовать термины из текста статьи, а также термины, определяющие предметную область и включающие другие важные понятия, позволяющие облегчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – *межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» -1,25 см, выравнивание по ширине.*

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными. В статье нумеруются лишь те формулы, на которые по тексту есть ссылки.

Все аббревиатуры и сокращения, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы

В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1], вторая - [2] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, 45 стр.]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нерцензируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. ниже в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке) и на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степень, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. Работа с электронной корректурой. Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Все рецензии по статье отправляются автору. Авторам в течение трех дней необходимо отправить корректуру статьи. Статьи, получившие отрицательную рецензию к повторному рассмотрению не принимаются. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. Оплата. Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию необходимо произвести оплату по следующим реквизитам (для сотрудников ЕНУ – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Реквизиты:

АО «Банк ЦентрКредит»
БИК банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16

АО «Bank RBK»
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)

АО «ForteBank»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847

**Provision on articles submitted to the journal
“Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Law Series”**

1. Purpose of the journal. Publication of carefully selected original scientific works in the fields of Juridical sciences.

2. An author who wishes to publish an article in a journal must submit the article in hard copy (printed version) in one copy, signed by the author to the scientific publication office (at the address: 010008, Republic of Kazakhstan, Astana, Satpayev St., 2. L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Building, room 408) and by e-mail vest_law@enu.kz in Word format. At the same time, the correspondence between Word-version and the hard copy must be strictly maintained.

Language of publications: *Kazakh, Russian, English.*

3. Submission of articles to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish articles in the journal and the re-publication of it in any foreign language. Submitting the text of the work for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about himself, the lack of plagiarism and other forms of improper borrowing in the article, the proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, illustrations.

3. The volume of the article should not exceed 18 pages (from 6 pages).

4. **Structure** of the article (page – A4 format, portrait orientation, page margins on all sides - 20 mm. Font: type - Times New Roman, font size - 14)

GRNTI <http://grnti.ru/> - *first line, left*

Initials and Surname of the author (s) - *center alignment, italics*

Full name of the organization, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization) - *center alignment, italics*

Author's e-mail (s)- *in brackets, italics*

Article title - *center alignment, bold*

Abstract (100-200 words, it should not contain a formula, the article title should not repeat in the content, it should not contain bibliographic references, it should reflect the summary of the article, preserving the structure of the article - introduction, problem statement, goals, history, research methods, results /discussion, conclusion).

Key words (6-8 words/word combination. Keywords should reflect the main content of the article, use terms from the article, as well as terms that define the subject area and include other important concepts that make it easier and more convenient to find the article using the information retrieval system).

The main text of the article should contain an introduction, problem statement, goals, history, research methods, results / discussion, conclusion - *line spacing - 1, indent of the “red line” -1.25 cm, alignment in width.*

Tables, figures should be placed after the mention. Each illustration should be followed by an inscription. Figures should be clear, clean, not scanned.

In the article, only those **formulas** are numbered, to which the text has references.

All **abbreviations**, with the exception of those known to be generally known, must be deciphered when first used in the text.

Information on **the financial support** of the article is indicated on the first page in the form of a footnote.

References

In the text references are indicated in square brackets. References should be numbered strictly in the order of the mention in the text. The first reference in the text to the literature should have the number [1], the second - [2], etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, 45 p.]). References to unpublished works are not allowed. Unreasonable references to unreviewed publications (examples of the description of the list of literature, descriptions of the list of literature in English, see below in the sample of article design).

At the end of the article, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the article is in Kazakh), in Kazakh and English (if the article is in Russian) and in Russian and Kazakh languages (if the article is English language).

Information about authors: surname, name, patronymic, scientific degree, position, place of work, full work address, telephone, e-mail - in Kazakh, Russian and English.

6. The article must be **carefully verified**. Articles that do not meet technical requirements will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the article has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Articles received by the Department of Scientific Publications (editorial office) are sent to anonymous review. All reviews of the article are sent to the author. The authors must send the proof of the article within three days. Articles that receive a negative review for a second review are not accepted. Corrected versions of articles and the author's response to the reviewer are sent to the editorial office. Articles that have positive reviews are submitted to the editorial boards of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive conclusion for publication should make payment on the following requisites (for ENU employees - 4,500 tenge, for outside organizations - 5,500 tenge):

Requisites:

АО “Банк ЦентрКредит”
БИК банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16

АО “Bank RBK”
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)

АО “ForteBank”
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847

Мақаланы рәсімдеу үлгісі /Образец оформления статьи /Template

ГРНТИ 27.25.19

А.Ж. Жубанышева¹, Н. Темиргалиев², А.Б. Утесов³

¹²*Институт теоретической математики и научных вычислений Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева, Астана, Казахстан*

³*Актюбинский региональный государственный университет имени К. Жубанова, Актюбе, Казахстан*

(E-mail: ¹axaulezh@mail.ru, ²ntmath10@mail.ru, ³adilzhan_71@mail.ru)

Численное дифференцирование функций в контексте Компьютерного (вычислительного) перечника

Аннотация. В рамках компьютерного (вычислительного) перечника полностью решена задача приближенного дифференцирования функций, принадлежащих классам Соболева по неточной информации, полученной от произвольного конечного множества тригонометрических коэффициентов Фурье-Лебега дифференцируемой функции... [100-200 слов]

Ключевые слова. Приближенное дифференцирование, восстановление по неточной информации, предельная погрешность, компьютерный (вычислительный) перечник.

Основной текст статьи должен содержать

- введение/постановка задачи,
- цели/история,
- методы исследования,
- результаты/обсуждение, заключение/выводы.

Список литературы

1. Темиргалиев Н. Компьютерный (вычислительный) перечник как синтез известного и нового в численном анализе / Н. Темиргалиев // Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева - 2014. – Т. 4. № 101. – С. 16–33.
2. Локуциевский О.М., Гавриков М.Б. Начала численного анализа. / О.М. Локуциевский, М.Б. Гавриков - Москва: ТОО «Янус», 1995. -581 с.
3. Жубанышева А.Ж., Абикенова Ш. О нормах производных функций с нулевыми значениями заданного набора линейных функционалов и их применения к перечниковым задачам / А.Ж. Жубанышева // Функциональные пространства и теория приближения функций: Тезисы докладов Международной конференции, посвященная 110-летию со дня рождения академика С.М.Никольского. – Москва, 2015. - С.141-142

А.Ж. Жұбанышева, Н. Темірғалиев, А.Б. Утесов

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті, Ақтөбе, Қазақстан

Компьютерлік (есептеуіш) диаметр мәнмәтінінде функцияларды сандық дифференциалдау

Аннотация. Компьютерлік (есептеуіш) диаметр мәнмәтінінде Соболев класында жататын функцияларды олардың тригонометриялық Фурье-Лебег коэффициенттерінің ақырлы жиынынан алынған дәл емес ақпарат арқылы жуықтау есебі толығымен шешілді... [100-200 сөз]

Түйін сөздер. Жуықтап дифференциалдау, дәл емес ақпарат бойынша жуықтау, шектік қателік, Компьютерлік (есептеуіш) диаметр.

A.Zh. Zhubanysheva, N. Temirgaliyev, A.B. Utesov

*L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan
K. Zhubanov Aktobe Regional State University, Aktobe, Kazakhstan*

Numerical differentiation of functions in the context of Computational (numerical) diameter

Abstract. The computational (numerical) diameter is used to completely solve the problem of approximate differentiation of a function given inexact information in the form of an arbitrary finite set of trigonometric Fourier coefficients... [100-200 words]

Key words. Approximate differentiation, recovery from inexact information, limiting error, computational (numerical) diameter, massive limiting error.

References

1. Temirgaliyev N. Komp'yuternyj (vychislitel'nyj) poperechnik kak sintez izvestnogo i novogo v chislennom analize [Computational (numerical) diameter as a synthesis of the known and the new in numerical analysis], Vestnik Evrazijskogo nacional'nogo universiteta imeni L.N. Gumileva [Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University], 4(101), 16–33 (2014). [in Russian]
2. Lokucievskij O.M., Gavrikov M.B. Nachala chislennogo analiza [Elements of numerical analysis] (Yanus, Moscow, 1995).
3. Zhubanysheva A.Zh., Abikenova Sh.K. O normah proizvodnyh funkcionov i ih primenenija k poperechnikovym zadacham [About the norms of the derivatives of functions with zero values of a given set of linear functionals and their application to the width problems]. Tezisy dokladov Mezhdunarodnoj konferencii, posvjashhennaja 110-letiju so dnja rozhdenija akademika S.M.Nikol'skogo «Funkcional'nye prostranstva i teorija priblizhenija funkcionov» [International conference on Function Spaces and Approximation Theory dedicated to the 110th anniversary of S. M. Nikol'skii]. Moscow, 2015, pp. 141-142.

Сведения об авторах:

На каз.:

Жұбанышева А.Ж. – Теориялық математика және ғылыми есептеулер институтының аға ғылыми қызметкері, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Сәтпаев көш. 2, Астана, Қазақстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут. 33-411). E-mail: axaulezh@mail.ru.

Темірғалиев Н. – Теориялық математика және ғылыми есептеулер институтының директоры, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Сәтпаев көш. 2, Астана, Қазақстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут. 33-325). E-mail: ntmath10@mail.ru.

Утесов А.Б. - физика-математика ғылымдарының кандидаты, Математика кафедрасының доценті, Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті, А.Молдағұлов даңғ. 34, Ақтөбе, Қазақстан. E-mail: adilzhan_71@mail.ru.

На рус.:

Жубанышева А.Ж. – Старший научный сотрудник Института теоретической математики и научных вычислений, Евразийский национальный университет имени Л.Н.Гумилева, ул. Сапаева 2, Астана, Казахстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут. 31-411). E-mail: axaulezh@mail.ru.

Темиргалиев Н. – Директор Института теоретической математики и научных вычислений, Евразийский национальный университет имени Л.Н.Гумилева, ул. Сапаева 2, Астана, Казахстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут. 31-411). E-mail: ntmath10@mail.ru.

Утесов А.Б. - кандидат физико-математических наук, доцент кафедры Математики, Актобинский региональный государственный университет имени К. Жубанова, пр. А.Молдагуловой 34, Актобе, Казахстан. E-mail: adilzhan_71@mail.ru.

На англ.:

Zhubanysheva A.Zh. – Senior researcher of the Institute of theoretical mathematics and scientific computations, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str., Astana, Kazakhstan. Tel.: +7 (7172)709-500 (31-411). E-mail: axaulezh@mail.ru.

Temirgaliyev N. – Head of the Institute of theoretical mathematics and scientific computations, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str., Astana, Kazakhstan. Tel.: +7 (7172)709-500 (33-325). E-mail: ntmath10@mail.ru.

Utesov A.B. - candidate of physical and mathematical sciences, Associate Professor of the Department of Mathematics, K.Zhubanov Aktobe Regional State University, A.Moldagulova Prospect, 34, Aktobe, Kazakhstan. E-mail: adilzhan_71@mail.ru.

Бас редактор: **С.Қ. Амандыкова**

Шығарушы редактор: **І.Р. Құрманғалиев**

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
ХАБАРШЫСЫ. Құқық сериясы.
- 2018. - 4 (125). - Астана: ЕҰУ. 166-б.
Шартты б.т. - 13,5   Таралымы - 25 дана

Мазмұнына типография жауап бермейді.

Редакция мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы,
Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Тел.: (87172) 709-500 (ішкі 31-413)

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
баспасында басылды